

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота

на тему: Засоби передачі значень англійських скорочень в
україномовних текстах новин

студентки групи Па 17-21
факультету германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
освітньо-професійної програми Англійська мова і
друга іноземна мова: усний і письмовий переклад
у бізнес-комунікації
Барбул Анастасії Вадимівни

Науковий керівник:
доктор філологічних наук, професор
Потапенко С.І.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
The Department of English Philology and Philosophy of Language

Term Paper

The means of conveying the meanings of English shortenings in Ukrainian
news texts

ANASTASIIA BARBUL

Group _PA-17-21_

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Doctor of Philological

Sciences, Professor

Serhiy I.POTAPENKO

PhD (Linguistics)

Kyiv 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЗАСОБІВ ПЕРЕДАЧІ ЗНАЧЕНЬ АНГЛОМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ В УКРАЇНОМОВНИХ ТЕКСТАХ НОВИН.....	7
1.1. Скорочення в англійській мові.....	7
1.1.1. Визначення скорочень.....	7
1.1.2. Типи скорочень.....	8
1.1.3. Функції скорочень в мові.....	9
1.2. Україномовні тексти новин.....	10
1.2.1. Визначення та особливості новинних текстів.....	10
1.2.2. Структура та характеристика новин як жанру.....	11
1.2.3. Мовні особливості україномовних текстів новин.....	11
1.3. Передача значень скорочень.....	12
1.3.1. Загальні підходи до передачі значень.....	12
1.3.2. Специфіка передачі значень англломовних скорочень у україномовному контексті.....	13
1.3.3. Основні проблеми та виклики при перекладі скорочень.....	14
Висновки до Розділу 1	14
РОЗДІЛ 2. ПЕРЕДАЧА ЗНАЧЕНЬ АНГЛОМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ В УКРАЇНОМОВНИХ ТЕКСТАХ НОВИН БІ-БІ-СІ	16
2.1. Передача значень англійськомовних абревіатур в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ....	16
2.2. Передача значень англійськомовних акронімів в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ.....	18
2.3 Передача значень англійськомовних ініціалізмів в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ.....	20
2.4. Передача значень англійськомовних блендів в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ.....	22
2.5. Передача значень англійськомовних символічних скорочень в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ.....	24
Висновки до Розділу 2	27
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	29
РЕЗЮМЕ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	31
ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	34

ВСТУП

У сучасному інформаційному середовищі, де обмін новинами та інформацією відбувається у прискореному темпі, використання скорочень стає все більш поширеним явищем. Україномовні тексти новин часто використовують англійські скорочення для передачі конкретних понять або термінів. У даному контексті важливо розглянути, яким чином англійські скорочення передаються в україномовних текстах новин, а також як це впливає на сприйняття та розуміння інформації читачами.

Дослідження базується на теоретичних лінгвістичних положеннях учених, які досліджували англійські скорочення, а саме І. О. Білецька [Білецька 2011], К. М. Вашист, М. В. Катериніна [Вашист, Катериніна 2017], В. Дейнека [Дейнека 2011], Є. Г. Едішерашвілі [Едішерашвілі 2021] та ін. У дослідженні також були використані окремі теоретичні аспекти проблеми новинних текстів, висвітлені у працях З. Вайшенберга [Вайшенберга 2004], О. Почапська-Красуцька [Почапська-Красуцька 2010], О. В. Скрипник [Скрипник 2023], І. Тонкіх [Тонкіх 2011] тощо. Вивченням перекладу скорочень займалися такі науковці як О. В. Бондаренко [2015], Є. О. Власенко [2020], Ю. Волощук [2020], О. А. Кириченко [Кириченко 2021] та ін.

У зв'язку зі зростанням глобальної інформаційної взаємодії, англійські скорочення стають все більш поширеними в україномовних новинах.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що англійські скорочення можуть мати специфічні семантичні або стилістичні відтінки, які не завжди легко передати на інші мови. Дослідження цієї проблеми сприятиме розвитку лінгвістичних та перекладацьких технік.

Мета курсової роботи полягає у вивченні та аналізі засобів передачі значень англійських скорочень в україномовних текстах новин.

Для досягнення визначеної мети в роботі вирішувалися такі **завдання**:

- з'ясувати особливості скорочень в англійській мові;
- схарактеризувати особливості україномовних текстів новин;

- описати передачу значень скорочень;
- проаналізувати передачу значень англійськомовних абревіатур, акронімів, блендів, ініціалізмів та символічних скорочень, в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ.

Об'єктом дослідження є англomовні скорочення.

Предметом дослідження є засоби передачі значень англomовних скорочень в україномовних текстах новин.

Для досягнення мети дослідження та вирішення конкретних завдань було використано такі **методи**: *описовий метод* – для опису ключових понять дослідження, а також для детального аналізу та опису скорочень; *перекладознавчий аналіз* – з метою виявлення способів перекладу скорочень; *аналіз корпусу текстів* – збір та аналіз великої кількості англomовних та україномовних новинних текстів з метою виявлення та порівняння способів передачі скорочень; *метод спостереження та лінгвістичного опису* – для отримання детального розуміння процесу відтворення скорочень, та для класифікації та представлення відібраного мовного матеріалу.

Матеріалом дослідження є скорочення відібрані методом суцільної вибірки з англomовного новинного сайту BBC (URL: <https://www.bbc.com/>) та україномовного BBC News Україна (URL: <https://www.bbc.com/> (URL: <https://www.bbc.com/ukrainian>)).

Теоретичне значення роботи полягає у виявленні механізмів передачі значень англійських скорочень в україномовному контексті, зокрема в новинах. Це дослідження може виявити важливі аспекти та особливості процесу адаптації термінів і скорочень з англійської мови на українську, що має значення для лінгвістичних досліджень, журналістики та перекладу.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його вихідних положень та результатів у курсах «Теорія і практика письмового перекладу цифрових медіа-текстів», «Теорія і практика перекладу», «Теорія і практика перекладу офіційно-ділового дискурсу», «Зіставна граматики української та англійської мов», «Культурологічні аспекти художнього

перекладу». Конкретність передачі значень скорочень може допомогти уникнути непорозуміння або спотворення інформації під час перекладу або адаптації англомовних новинних текстів.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЗАСОБІВ ПЕРЕДАЧІ ЗНАЧЕНЬ АНГЛОМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ В УКРАЇНОМОВНИХ ТЕКСТАХ НОВИН

У даному розділі ми розглянемо теоретичні основи вивчення засобів передачі значень англomовних скорочень в українomовних текстах новин, проаналізуємо поняття скорочень, їхні типи та функції у мові, розглянемо особливості українomовних текстів новин, їхню структуру та мовні характеристики, а також вивчемо загальні підходи до передачі значень англomовних скорочень в українomовних текстах, специфіку та проблеми, що виникають при їхньому перекладі.

1.1. Скорочення в англійській мові

Сучасна англійська мова відома своєю великою кількістю скорочень, які широко використовуються у мовленні на всіх рівнях спілкування.

1.1.1. Визначення скорочення. На думку О. Шмат скорочення – це процес зменшення слова або словосполучення до скороченої форми, зазвичай шляхом відокремлення частини основи [Шмат 2014]. У той же час О. В. Бондаренко гадає, що скорочення – це процес вилучення частини слова або виразу з метою утворення нового слова або скорочення в тексті [Бондаренко 2015, с. 77].

І. О. Білецька вважає, що скорочення – це не лише зменшення слова за кількістю звуків чи літер, але і зміна його смислу та використання. Це спосіб створення нових лексичних одиниць, які можуть мати відмінне від початкового слова значення та відтінок [Білецька 2011]. Інший дослідник, О. В. Ковтун, розглядає скорочення як процес відокремлення або стиснення слів чи фраз, а також сам результат цього процесу, коли частини слова або фрази вилучаються, залишаючи сутність інформації без зміни. Це робиться з

метою полегшення сприйняття тексту і зменшення його обсягу [Ковтун 2011, с. 26]. Вказані дослідники надають різні підходи до розуміння скорочень, кожен з яких має свої переваги. Проте, для подальшого дослідження і розвитку даної теми, ми погоджуємось з підходом І. О. Білецької, бо, на думку ученої, скорочення можуть мати відмінне від початкового слова значення та відтінок, що робить їх більш гнучкими та варіативними. Такий підхід сприяє глибшому розумінню ролі скорочень у мовленнєвій практиці та комунікації, а також підкреслює їхню важливість у формуванні нових мовних одиниць.

1.1.2. Типи скорочень. У наукових колах не існує однастайності щодо визначення типів скорочень. На думку Т. Б. Бондаренко скорочення можна класифікувати на дві основні категорії: лексичні та графічні. Лексичні скорочення, такі як телескопія, усічення й аббревіатури, мають звукову форму і вимовляються як повний варіант слова. З іншого боку, графічні скорочення – це буквальне скорочення кількості букв у слові при його написанні, але в усному мовленні вони вимовляються як повний варіант слова [Бондаренко 2015, с. 19].

Як стверджує А. П. Шаповалова, існують кілька видів аббревіатур: ініціаліزمи – скорочення, яке складається з послідовності початкових літер компонентів: *UN – United Nation, FOX – forward with original exit; NMB = National Mediation Board; BBC – British Broadcasting Corporation*; акроніми – вимовляється як звичайне слово і широко використовується у всіх сферах людської діяльності, особливо в політичному та технічному вокабулярі: *NASA – National Aeronautics and Space Administration, VIP – very important person, ASH – Action on Smoking and Health*. Фонетичні аббревіації: це інший вид аббревіатур, який утворюється заміною компонента або цілого слова літерою або цифрою, що має ті ж або схожі фонетичні характеристики, що й замінюваний компонент: *ICU – I See You, ICQ – I Seek You* [Шаповалова 2003].

Аббревіатури за класифікацією Д. Квеселевича та В.П. Сасіної поділяються на п'ять основних видів: акроніми – утворюється з перших літер

окремих слів або фраз і вимовляється як слово: “*RADAR*” (*Radio Detection and Ranging*), *SWAT* – *Special Weapons and Tactics*; алфавітні аббревіатури – кожна літера в аббревіатурі відображає окреме слово: *CBI* – *Confederation of British Industry*, *UK* – *United Kingdom*; змішані аббревіатури – містять як літери, так і слова: *atom-bomb*, *scific* – *scientific fiction*; графічні аббревіатури – скорочення, які використовуються лише в письмовій формі: *Tue* – *Tuesday*, *B.A.* – *Bachelor of Arts*; латинські аббревіатури – використовують латинські літери: *etc.* – *et cetera*, *eg.* – *exempli gratia*. Також зазначено телескопічні слова, які набирають популярність у всіх сферах життя: *multiversity* — *мегауніверситет*, *Camford* — *те ж, що й Oxbridge* [Квеселевич, Сасіна, 2003]. У нашій роботі ми будемо дотримуватись точки зору Д. Квеселевича та В. П. Сасіної, бо вони зосереджуються на різноманітності видів аббревіатур і їх використанні в письмовій формі.

1.1.3. Функції скорочень в мові. Функції скорочень розглядаються як ключові аспекти їхнього використання, відтворюючи різноманітні аспекти мовної комунікації. Як підкреслює І. Карамишева, у минулому скорочення використовувалися переважно для спрощення комунікації шляхом заміни повних слів на їхні скорочені варіанти. Тепер, основною функцією скорочень стала не лише спрощення мовлення, але й створення нових слів [Карамишева 2020, с. 29].

Згідно з С. Кісілем, аббревіації спрощують комунікацію та розширюють лексичний склад мови, відіграючи важливу роль у писемному спілкуванні, а без них текст може стати більшим і призвести до неправильного розуміння, основною функцією скорочень є їхня компресивність, яка допомагає уникнути використання довгих назв шляхом стиснення їх до скороченої форми. Учений також виділяє комунікативну та когнітивну функції скорочень, які допомагають підвищити вплив на співрозмовника та передати інформацію про об'єкт [Кісіль 2016, с. 76]. Із думкою ученого погоджується В. Дейнека, який також виділяє три основні функції скорочень – компресивна функція,

когнітивна функція та експресивна функції [Дейнека 2011, с. 139]. Розглядаючи лінгвальні функції скорочень К. М. Вашист та М. В. Катериніна виокремлюють номінативну, прагматичну, експресивну, атрактивну, та компресивну [Вашист, Катериніна 2017, с. 19]. Враховуючи різноманітність підходів та важливість кожного з них, з нашої точки зору доцільним є використання комплексного підходу до розуміння функцій скорочень, враховуючи їхню роль у спрощенні комунікації, розвитку мови, сприйнятті інформації та впливі на співрозмовника.

1.2. Україномовні тексти новин

Україномовні тексти новин відіграють важливу роль у сучасному інформаційному просторі України. Вони є ключовим джерелом інформації для громадян про події в країні та світі, політичні та економічні зміни, події культурного та соціального життя.

1.2.1. Визначення та особливості новинних текстів. Новинні тексти є основним засобом передачі новин та подій, які цікавлять громадськість. На думку Н. М. Акоп'янц новинні тексти – це матеріали, які створюються ЗМІ з метою передачі інформації про суспільно важливі події, які відбуваються в країні та за її межами. Основна мета таких текстів полягає в тому, щоб повідомити громадськість про реальні події та їх характеристики, надаючи читачам об'єктивну інформацію про ключові аспекти того, що відбувається у світі [Акоп'янц 2017, с. 119].

За висновками Ю. Волощук та Н. Жмаєвої, у новинних текстах спостерігаються такі лексичні особливості: об'єктивна передача інформації, використання стандартизованих термінів для чіткості висловлення, присутність реалій та цитат, цікаві заголовки, відсутність емоційно зарядженої лексики, відсутність розмовної мови, стабільність та гнучкість у виборі мовних засобів [Волощук, Жмаєв 2020, с. 168]. Відтак, новинні тексти є невід'ємною складовою журналістського мистецтва та виконують важливу

роль у поширенні інформації та формуванні громадської думки. Завдяки ретельній обробці та стандартизації мовлення, новинні тексти забезпечують доступність та зрозумілість інформації для різних читачів.

1.2.2. Структура та характеристика новин як жанру. Жанр новин – це важлива складова сучасної журналістики, що відображається в специфіці їх структури та особливостях підходу до подання інформації. Розглядаючи структуру новин, А.В. Олійник стверджує, що «новина завжди складається із заголовка, підзаголовка, ліду, тіла новини та бекграунду [Олійник 2020, с. 21]. Інший вчений З. Вайшенберг зазначає, що новинна журналістика спрямована на коротке висвітлення важливих подій за допомогою структури «перевернутої піраміди», де основна інформація подається спочатку, а деталі та загальна інформація — пізніше, особливо, коли життєві ситуації пов'язані з минулими подіями [Вайшенберг 2004, с. 82].

Новинні тексти відзначаються об'єктивністю та відсутністю особистої позиції, використовуючи рідко посилання на автора та базуючись на колективному підході для забезпечення об'єктивності та достовірності інформації [Шульга 2021, с. 12].

Вивчаючи жанрові особливості новин І. Тонкіх вказує на різні форми представлення інформації в новинах, включаючи їхнє відображення у вигляді окремого жанру або хроніки, а також у сучасних інтернет-виданнях у формі гіпертекстових заголовків та коротких заміток [Тонкіх 2011, с. 4].

1.2.3. Мовні особливості україномовних текстів новин. Україномовні тексти новин, які створюються журналістами та редакторами, мають свої власні мовні особливості, які визначають їхню зрозумілість, об'єктивність та ефективність комунікації. Досліджуючи україномовні тексти новин, О. В. Скрипник стверджує, що україномовні та англійськомовні новини в основному мають подібну структуру і підходять до подання інформації. Однак україномовні новини можуть бути більш гнучкими стосовно структури та

мають тенденцію до вираження емоційних оцінок, в той час як англомовні новини, як правило, надають інформацію більш нейтрально [Скрипник 2023, с. 14]. На думку О. Почапська-Красуцької серед мовних і стильових особливостей новинного тексту можна виділити використання стандартизованих виразів для об'єктивності, експресивність мови для залучення уваги, образну фразеологію та насиченість реаліями, а також звернення до розмовної та сленгової лексики для створення ефекту і вираження авторської позиції [Почапська-Красуцька 2010].

1.3. Передача значень скорочень

Використання скорочень має широке застосування у різних сферах комунікації, але їх значення можуть різнитися в залежності від контексту, що робить важливим аналіз процесу передачі їхніх значень.

1.3.1. Загальні підходи до передачі значень. Як слушно зауважують О. А. Кириченко та Д. В. Лісовенко існує багато способів перекладу скорочень, але найпоширенішими є транслітерація та експлікація. Транслітерація використовується для перекладу окремих слів або термінів, тоді як експлікація використовується для перекладу більш складних термінологічних конструкцій. Калькування також застосовується при перекладі термінологічних словосполучень, де скорочення перекладаються безпосередньо, зберігаючи їхню форму: *e-mail* – *електронна пошта*, *ISBN* (*International Standard Book Number*) – *міжнародний стандартний книжковий номер* [Кириченко, Лісовенко 2021, с. 39].

У своїй статті М. Дімітрійко наголошує на різних способах перекладу англомовних скорочень, включаючи повне розшифрування та пряме запозичення без змін у тексті перекладу: *GE* – *general education* – *загальна освіта*, *ECDVE* – *European Centre for the Development of Vocational Education* – *Європейський центр розвитку професійної підготовки*. Описовий переклад використовується за відсутності еквівалента українською мовою, а

транскодування передбачає використання відповідних українських скорочень або звукову інтерпретацію [Дімітрійко 2004, с. 4 – 6].

1.3.2. Специфіка передачі значень англомовних скорочень у україномовному контексті. Як зауважує А.Д. Кукарина, іноді часте використання скорочень у журналістиці може викликати враження провінційності, тобто відчуття замкненості та відособленості. Проте слід відзначити, що використання розмовної лексики та зрозумілих скорочень полегшує розуміння тексту [Кукарина 2017].

Вивчаючи специфіку передачі значень англомовних скорочень у україномовному контексті, Є.Г. Едішерашвілі стверджує, що скорочення з англійської на українську можна передавати різними методами [Едішерашвілі 2021, с. 47]. Ініціальні аббревіатури перекладають, користуючись українськими аналогами або шляхом використання англійських аббревіатур: *the EAC* – *Східноафриканське співтовариство (САС)*, *the OECD* – *Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)*. Графічні аббревіатури також можуть передаватися за допомогою аналогів українською мовою або через збереження англійських аббревіатур: *i.e.* (*лат. id est, англ. That is*); *e.g.* (*лат. exempli gratia, англ. for example*); *дні тижня (Sun – Sunday)*. Частково скорочені слова можуть бути перекладені шляхом запозичення, транслітерації або використанням відповідних українських аббревіатур: *FAQ (Frequently Asked Questions)* – *часті питання*, *CEO (Chief Executive Officer)* – *генеральний директор*. Змішані і слогові скорочення зазвичай передаються за допомогою запозичення: *WiFi (Wireless Fidelity)* – *Вай-фай*, *JPEG (Joint Photographic Experts Group)* – *Джейпег*.

1.3.3. Основні проблеми та виклики при перекладі скорочень. Розглядаючи основні проблеми та виклики, які зустрічають перекладачі при роботі зі скороченнями, О. А. Кириченко та Д. В. Лісовенко [Кириченко, Лісовенко 2021, с. 39] наголошують, що у процесі перекладу аббревіатур з

англійської мови на українську важливо враховувати, що ці скорочення є специфічними іншомовними термінами зі своєю власною семантикою. Наприклад: *NASA (National Aeronautics and Space Administration)* – *НАСА (Національне авіаційне та космічне управління)*; *FBI (Federal Bureau of Investigation)* - *ФБР (Федеральне бюро розслідувань)*.

Переклад скорочень ускладнюється їхньою схожістю та різноманітністю значень, що може призвести до неточностей. Основні проблеми включають складність вибору відповідного терміну, проблеми омонімії, множинні терміни для однієї аббревіатури та важливість знань прагматики тексту для передачі культурних реалій [Власенко 2020, с. 45 – 48]. На думку Л. Ярової, для успішного перекладу скорочень перекладачу важливо користуватися спеціалізованими словниками та джерелами, що містять офіційні варіанти перекладу [Ярова 2016, с. 216]. З цією думкою погоджується М. О. Радченко, який зазначає, що перекладач повинен враховувати специфіку тексту і аудиторії, для якої він призначений, при виборі методу перекладу. Зазвичай використовуються різні підходи, наприклад, експлікація, де скорочення пояснюється у дужках разом з його значенням, або поєднання декількох методів. У випадку усного перекладу, коли відсутні додаткові джерела, перекладач повинен спиратися на свої загальні знання [Радченко 2020, с. 114].

Висновки до Розділу 1

Скорочення відіграють важливу роль у англійському писемному та усному мовленні, сприяючи зручності та економії часу. Скорочення можна розділити на дві основні категорії: лексичні, такі як телескопія, усичення й аббревіатури, які мають звукову форму, та графічні, що є буквальним скороченням при написанні. Крім цього виділяють ініціалізми, акроніми та фонетичні аббревіації, алфавітні, змішані, графічні та латинські аббревіатури. Ці класифікації допомагають у розумінні та систематизації різноманітних форм скорочень, що використовуються в англійській мові, незважаючи на те, що

нині у наукових колах немає одностайної думки щодо розмежування типів скорочень.

Україномовні тексти новин відіграють важливу роль у сучасному інформаційному просторі, інформуючи громадян про актуальні події та важливі тенденції. Вони відрізняються об'єктивністю мовлення та стабільною структурою, а також використовують експресивну мову та образну фразеологію для привернення уваги читачів. Україномовні новини є не лише засобом інформації, а й важливим елементом сучасного журналістського мистецтва.

Серед основних способів передачі значень скорочень, виділяють транслітерацію, експлікацію та калькування, які використовуються для забезпечення якісного взаєморозуміння між англomовними та україномовними співрозмовниками. Особливу увагу необхідно приділити специфіці передачі англomовних скорочень в україномовній аудиторії, враховуючи необхідність уважного підбору еквівалентів та пояснень для забезпечення чіткого розуміння контексту. Перекладачі можуть стикатись з такими труднощами як складність вибору відповідних термінів, проблеми омонімії та полісемії, необхідністю використання спеціалізованих джерел та широких знань з прагматики тексту.

РОЗДІЛ 2

ПЕРЕДАЧА ЗНАЧЕНЬ АНГЛОМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ В УКРАЇНОМОВНИХ ТЕКСТАХ НОВИН БІ-БІ-СІ

У нинішню епоху загального доступу до інформації, англomовні скорочення стають все більш поширеними в українських текстах новин, зокрема на платформі Бі-Бі-Сі.

2.1. Передача значень англійськомовних абрeвіатур в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі

У сучасному світі інформації, де швидкість та доступність медіа визначають стандарти комунікації, роль новинних агентств, таких як Бі-Бі-Сі, надзвичайно важлива. Однак, при передачі інформації між різними культурами та мовами, виникає ряд викликів, з якими необхідно ефективно впоратися. Однією з найпоширеніших стратегій є перенос оригінальної форми скорочення до тексту перекладу. Наприклад, абрeвіатура "PR" (Public relations) може бути повністю перенесена: "*This has been an international **PR catastrophe** for the Saudi leadership* (Gardner, 2020, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-55192361>) – «Британські медіа називають те, що відбулося, "хаосом" і "**PR-катастрофою**" для королівського двору» (BBC News Україна, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c6p4e3ppdxpo>); Повне перенесення абрeвіатури знаходимо також у наступному прикладі: "*We need at least a discount refund, or be able to refund altogether since **the CDs and vinyls delivered are not what was listed,**" added a second.*" (Savage, 2024, <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-68702870>) – "*Чому аудіокасета, а не **CD** або вініл?*" (BBC News Україна, 2020, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-55485066>). Цей метод дозволяє зберегти оригінальну форму абрeвіатури.

Іншим підходом є переклад абрeвіатур на українську мову за допомогою описового перекладу або експлікації. Наприклад,

“Around you in this *virtual reality (VR)*, computer-simulated world are other people also walking around as robots” (Murad, 2023, <https://www.bbc.co.uk/news/business-66393315>) – «В одній з лікарень Уельсу породіллям почали давати гарнітури *віртуальної реальності*, щоб побачити, чи можуть вони допомогти полегшити біль під час пологів (BBC News Україна, 2019, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-49312486>); Цей підхід дозволяє забезпечити максимальну зрозумілість для україномовної аудиторії, але вимагає додаткових зусиль для знаходження відповідного українського терміну.

Нарешті, деякі аббревіатури можуть бути залишені в оригінальній формі, з включенням пояснень або доповнень для забезпечення зрозумілості. Наприклад, “GDP” (Gross Domestic Product) може залишатися без змін, з поясненням його значення в дужках (“ВВП”): “*Gross domestic product (GDP)* is an important tool for measuring how a country's economy is doing” (BBC News, 2024, <https://www.bbc.com/news/business-13200758>) – «Середньостатистичні громадяни стають трохи багатшими, оскільки збільшується вартість товарів і послуг, які виробляє країна - її **валовий внутрішній продукт (ВВП)**» (Кінг, 2020, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-53024497>). Скорочення GDP є алфавітною аббревіатурою, яка перекладена відповідною аббревіатурою. Крім того, використовується еквівалентний переклад *gross domestic product* – *валовий національний продукт*. Усі ці стратегії мають свої переваги та недоліки, і вибір конкретного методу залежить від контексту та цілей комунікації. Важливо зберігати баланс між зрозумілістю для аудиторії та збереженням оригінальності та специфічного значення аббревіатур україномовних текстів новин.

2.2. Передача значень англійськомовних акронімів в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі

Передача значень англійськомовних акронімів в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі має свої особливості та мету. Акроніми міжнародних

організації передаються за допомогою транслітерації, наприклад: "NATO" (Організація Північно-Атлантичного договору): *"I believe in America and Europe together in Nato, because we are stronger and safer together."* (Laura Gozzi, 2024, <https://www.bbc.com/news/world-europe-68730428>), – *«Вільнюський саміт НАТО може ще більше наблизити Україну до альянсу, стосунки з яким вона будувала майже 30 років»* (BBC News Україна, 2023, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c51350z8mgzo>).

Скорочення "UNESCO" (ЮНЕСКО), яке часто вживається як загальновідомий термін і передає в україномовних текстах новин за допомогою транскодування – звукової інтерпретації скорочення без змін: *"The Unesco report blames the Italian authorities for a "lack of strategic vision" to solve the problems faced by one of Italy's most picturesque cities"* (Bettiza, 2023 <https://www.bbc.com/news/world-europe-66362971>) – *«Члени Комітету ЮНЕСКО вважають, що цим об'єктам загрожує небезпека на тлі війни у зв'язку з обстрілами Києва та Львова»* (BBC News Україна, 2023, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c72eg6v3vxgo>).

У текстах можуть зустрічатися акроніми, які стосуються правового середовища, наприклад "DMA" (Закон про цифрові ринки): *"Meta, Apple, and Alphabet, which owns Google, are being looked into for potential breaches of the Digital Markets Act (DMA) introduced in 2022"* (Gerken & Kleinman, 2024, <https://www.bbc.com/news/technology-68655093>) – *«Як і закон про цифрові послуги (Digital Services Act), він набув чинності ще в листопаді минулого року, а остаточно почне працювати до весни 2024 року»* (Калмиков, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cy6ll82w8e3o>). Вони передаються за допомогою пошуку відповідника у цільовій мові. Інші акроніми, які можуть бути менш відомі читачам, або стосуються конкретних ініціатив або проектів, також перекладаються відповідником у мові перекладу, як, наприклад, "FEMA" (Закон про управління зовнішньою валютною діяльністю): *"The Federal Emergency Management Agency (Fema) would "help receive, shelter and transport the children" for the next 90 days, it was announced"* (BBC News, 2021,

<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-56391688>) – «Американське Агентство з надзвичайних ситуацій (FEMA) вирішило утилізувати апарати ШВЛ, які поставила Росія» (Белянінов, 2020, <https://www.bbc.com/ukrainian/features-54661793>).

У галузі спорту, акроніми таких організацій як “FIFA” (Міжнародна федерація футбольних асоціацій) передаються за допомогою транслітерації: “*He was immediately tasked with preparing for the 2018 World Cup in Russia, where he was **Fifa's** only performance analyst*” (Haywood, 2023, <https://www.bbc.co.uk/sport/football/67749259>) – «На думку прокуратури, платіж "завдав шкоди активам **ФІФА** і спричинив незаконне збагачення Платіні» (BBC News Україна, 2021, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-59141664>). Акроніми, які стосуються військових питань або заходів безпеки, такі як "SAS" (Спеціальна повітряна служба) передаються за допомогою відповідника української мови, який є загальноприйнятим: “*Five serving **SAS** soldiers are under investigation over an incident involving allegations of potential war crimes in Syria several years ago*” (Beale, 2024, <https://www.bbc.com/news/uk-68484740>) – «Гевін Вільямсон заявив, що відтепер для жінок у Британії відкриті всі військові спеціальності у всіх видах військ, включаючи підрозділи сил спецоперацій, такі як **Спеціальна повітряна служба (SAS)**» (BBC News Україна, 2018, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-45982538>).

Деякі акроніми можуть бути створені для конкретних організацій або проектів та перекладатись за допомогою транслітерації, наприклад: “*The charity, **Unicef**, estimates 147 million children have missed at least half of their in-person schooling*” (Jeffreys, 2022, <https://www.bbc.com/news/education-60846683>) – «**ЮНІСЕФ** пов'язує таку динаміку показників з бойовими діями, що тривають на сході України, та погіршенням умов життя в цьому регіоні» (BBC News Україна, 2018, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-44000616>).

Отже, при перекладі англомовних акронімів переважно використовують транслітерацію, переклад відповідником та інколи транскодування.

2.3. Передача значень англійськомовних ініціалізмів в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі

Англійськомовні ініціалізми – це скорочені вирази, які складаються з перших літер слів відповідного вислову [Кукарина 2017]. Наприклад: “*The attack has been described as the deadliest this year by IS militants*” (McGarvey, 2023, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-66473368>) – «Але для **"Ісламської держави"** всі вони — вороги мусульманської віри, і всі вони мають бути знищені», — пишуть кореспонденти *WSJ*, що висвітлюють конфлікти за участю **"ІД"** в Афганістані й на Близькому Сході» (BBC News Україна, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/crgr05w7xdro>). Переклад здійснюється або відповідним скороченням або еквівалентним відповідником. Передача значень англійськомовних ініціалізмів в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі відображає поширення та використання аббревіатур та скорочень з метою економії мовного простору та швидкої ідентифікації понять. Деякі ініціалізми є вже відомими та вживаними в українській мові, такі як **"ЛГБТ"** для **"LGBT"**, що вказує на широке поширення цих термінів та їхню відомість серед українських читачів: “*LGBT people are commonly referred to in the local Akan language as "kojo besia", literally "man-woman"*” (Nunoo & Naadi, 2024, <https://www.bbc.com/news/world-africa-68490872>) – «І вони воюють не лише за незалежність України, але й за свої права, а також за права **ЛГБТ** в інших країнах, включно з Росією”, - наголошує експерт». (Дорош, 2023, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c97v4jn558do>). Переклад здійснюється відповідним скороченням з еквівалентним значенням.

Також спостерігається використання аббревіатур українською мовою для позначення міжнародних та національних організацій, законів, агентств та інших установ, таких як **"ЄС"** для **"EU"** або **"МВФ"** для **"IMF"**: “*IMF's*

managing director Kristalina Georgieva says "in most scenarios, AI will likely worsen overall inequality" (Liang, 2024, <https://www.bbc.com/news/business-67977967>) – «**Міжнародний валютний фонд (МВФ)** попередив, що для світової економіки "найгірше ще попереду", оскільки війна в Україні триває, а ціни стрімко зростають» (Джонс, 2022, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-63214713>), "It followed a request from the **EU's** committee on employment and social affairs" (BBC News, 2024, <https://www.bbc.com/news/technology-68428536>) – «**ЄС** бере на себе лідерство та відповідальність у підтримці України; ми знаємо, що поставлено на карту", - заявив Мішель» (BBC News Україна, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c3gd7n99dw0o>). При перекладі ініціалізмів-назв міжнародних організацій застосовується переклад відповідним скороченням. Вид скорочення у зазначених прикладах алфавітний. Зазначимо, що комбінування скороченого перекладу та транслітерації можливе, коли ці два методи використовуються для того, щоб передати загальнопоширене скорочення, яке відоме багатьом мовцям.

Переважає більшість ініціалізмів перекладається на українську мову з використанням еквівалентних термінів. Наприклад, "**HIV**" (Human Immunodeficiency Virus) може бути перекладено як "**ВІЛ**" (вірус імунодефіциту людини). Цей підхід дозволяє забезпечити максимальну зрозумілість для україномовної аудиторії, але може призвести до втрати специфічного значення або контексту: "Scientists say they have successfully eliminated **HIV** from infected cells, using Nobel Prize-winning Crispr gene-editing technology" (Roberts, 2024, <https://www.bbc.com/news/health-68609297>) – «Пацієнтка з США вважається третьою людиною у світі та першою жінкою, яка вилікувалась від **ВІЛ**» (BBC News Україна, 2022, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-60407078>), "**The International Court of Justice (ICJ)** in The Hague is investigating Israel for "plausible" allegations of genocide against the Palestinians in a case brought by South Africa" (Bowen, 2024, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68735869>) – «**Міжнародний суд ООН** у Гаазі оголосив рішення у справі, в якій Україна звинуватила Росію в

порушенні двох міжнародних конвенцій - про боротьбу з фінансуванням тероризму та про ліквідацію всіх форм расової дискримінації» (BBC News Україна, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cv2812175v8o>).

Вищезазначені ініціалізми перекладені за допомогою еквівалентних відповідників, які є загальноприйняті відповідно до міжнародних норм.

У всіх випадках переклади відображають сутність оригінальних термінів, забезпечуючи зрозумілість та адекватне відтворення їхнього значення в українській мові. Переклад ініціалізмів переважно здійснюється за допомогою еквівалентного перекладу.

2.4. Передача значень англійськомовних блендів в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ

Бленди, або змішані слова, – утворені шляхом об'єднання двох або більше частин слів [Кукарина 2017]. Наприклад, "*Brexit*" – це бленд словосполучення "British exit" (вихід Великої Британії) і відноситься до процесу виходу Великої Британії з Європейського союзу: "*The government has revealed how much companies will have to pay to import foods from the EU due to **Brexit***" (Espiren and Islam, 2024, <https://www.bbc.com/news/business-68726852>), «Тож після **брекзиту** правила, за якими українці в'їжджають до Британії, не зміняться» (Зануда, 2020, <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51279456>). Переклад здійснено за допомогою запозичення. На українську мову бленд перекладено за допомогою кирилиці, бо вже існують схожі запозичення з однаковим суфіксом, наприклад *екзит-пол*. Це слово стало відомим у всьому світі під час гучних дискусій та переговорів щодо майбутнього Великої Британії після референдуму 2016 року.

Термін "стагфляція" – це калькування. У цьому випадку англійське слово "stagflation" було перекладено на українську мову шляхом поєднання слова "стагнація" та "інфляція", що відображає обидва аспекти цього економічного явища, напр., "*When the economy is struggling to grow at the same time as there is high inflation, there can be a situation called "**stagflation**"*" (BBC

News, 2024, <https://www.bbc.com/news/business-52986863>) – «В Америці тоді була **стагфляція**. Ми воювали в "холодній війні" за умов, коли наші економіки були в поганому стані» (BBC News Україна, 2022, <https://www.bbc.com/ukrainian/features-62354746>).

Інший приклад використання бленду у текстах новин – “infodemia”, що поєднує слова “інформація” та “епідемія” для відображення широкого поширення недостовірної або масової інформації, що може призвести до негативних наслідків: “The WHO has labelled the spread of fake news on the outbreak an **"infodemic"**” (Thomas, 2020, <https://www.bbc.com/news/technology-51497800>) – «Проте в Італії, найбільш враженій хворобою європейській країні, говорять про те, що суперечлива інформація сприяє поширенню **"інфодемії"**» (BBC News Україна, 2020, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-51661435>). Цей бленд став популярним серед журналістів та його переклад є еквівалентним.

У наступному прикладі англомовний бленд перекладено калькуванням: “World's biggest cruise ship and other **ginormous** sailing vessels” (BBC Newsround, 2023, <https://www.bbc.co.uk/newsround/66165609>) – «Ризик померти від сказу **надзвичайно великий**, каже МОЗ» (Громлюк, 2023, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c973p944g7eo>). Калькування також зустрічаємо у наступному прикладі: *This coming-of-age **dramedy** is full of heart, culture and humour while dealing with themes of identity, belonging, acceptance, and discovering your truth*” (BBC News, 2024, <https://www.bbc.com/mediacentre/cbbc-hits-the-k-pop-charts-with-new-drama-series-gangnam-project>). – “В одній з головних ролей знялася зірка **драмеди** нульових і серіалу “Двійка” Зої Казан, компанію їй склали Джессіка Коллінз, Джейлін Флетчер та інші» (Забалуєв, 2021, <https://www.bbc.com/ukrainian/features-58049366>). Бленд “dramedy” утворений від корелятивів drama – драма і comedy – комедія.

Одним з важливих аспектів використання блендів є їхнє розуміння аудиторією. Наприклад, українські читачі можуть не завжди розуміти англійські бленди, які не мають прямого відповідника в українській мові.

Тому, коли вони використовуються в україномовних текстах новин, журналісти повинні бути обережними і, за потреби, надавати пояснення або відтворювати їхнє значення.

2.5. Передача значень англійськомовних символічних скорочень в україномовних текстах новин БІ-БІ-СІ

Багато англійськомовних символічних скорочень переносяться без змін або адаптуються україномовними медіа для зручності розуміння читачами. Серед виокремлених графічних скорочень можна простежити наступні групи:

Назви штатів США, наприклад: *The California Department of Forestry and Fire Protection (Cal Fire) reports that a wildfire has started outside Pulga, about three miles north-east of Paradise (Hughes, 2018, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-46198498>)* – «Найгірша пожежа в історії **Каліфорнії**» (BBC News, 2018, <https://www.bbc.com/ukrainian/media-46194269>). Переклад "Каліфорнія" – це транскрипція, яка передає вимову англійського слова "Cal", яке, в свою чергу, є скороченням від "California". Таким чином, "Каліфорнія" є українською транскрипцією англійського слова "Cal". Розглянемо наступний приклад: *We asked Jenn Harris, the award-winning food columnist for the Los Angeles Times and native Angeleno, to pull back the curtain on this LA (Jackson, 2024, <https://www.bbc.com/travel/article/20240403-a-los-angeles-based-food-columnists-favourite-insider-eating-spots>)* – «Стипендія, яку Еріку запропонували в консерваторії Колбурн в **Лос-Анжелесі**, становила близько 50 тисяч доларів на рік» (BBC News Україна, 2018, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-44507537>). Переклад "Лос Анжелес" – це транслітерація, яка передає літературний склад та звучання скорочення "LA" в українській мові, що відповідає назві американського міста "Los Angeles".

Військові звання перекладаються еквівалентами на українську мову, наприклад: *Capt Sir Tom Moore's extraordinary fundraising efforts for National Health Service charities were part of Covid-19 pandemic history, but the charity, which was set up by his family in his honour, is no longer taking donations (Lewis,*

2023, <https://www.bbc.com/news/uk-england-beds-bucks-herts-66134840>) – Український **капітан** Володимир Єрошкін, який керує данським танкером *Maersk Etienne*, місяць тому врятував 27 мігрантів з Лівії» (BBC News Україна, 2020, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-54121249>). У наступному прикладі також військове звання «сержант» перекладено відповідником: “*Sgt Ben Cooke, 34, from Rhondda Cynon Taf, is accused of breaking into a house in Bridgend county on 7 February*” (Hume, 2024, <https://www.bbc.com/news/uk-wales-68674451>) – «До війни **сержант** Петриченко був проєктним менеджером, учасником громадських ініціатив, організатором акцій проти свавілля правоохоронців» (BBC News Україна, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cg675r2wekzo>).

Позначки міри ваги, часу, довжини, відстані перекладаються еквівалентними відповідниками, наприклад: “*The non-profit organisation, which has received funding from Arts Council England, will provide opportunities for people to invest in affordable art from emerging and mid-career artists, with prices ranging from £30 to £1,000, a spokesperson said*” (Khan, 2024, <https://www.bbc.co.uk/news/articles/c514jz7eg05o>) – «Також він розповів, що пожертвував близько 1 млн **фунтів** стерлінгів на допомогу людям в Україні» (BBC News Україна, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cw5z900n93wo>). У наступному прикладі також використовується еквівалентний переклад: “*The US is building a temporary pier in Gaza to get more aid in quickly. Israel's busiest cargo port, 48km (30 miles) from Gaza City, has not been opened for aid*” (Williamson, 2024, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68686299>) – «Урсула Мартін пройшла 5 тис. **миль** (8 тис. **кілометрів**) та повернулася до рідного Лланідлоеса у Вельсі (Велика Британія) після трьох років подорожі, яка розпочалася в Києві» (BBC News Україна, 2021, <https://www.bbc.com/ukrainian/features-57386963>);

Назви графств транслітерується, наприклад: “*According to those behind the study, the area is Yorkshire's wettest place.*” (McKenna, 2023,

<https://www.bbc.com/news/uk-england-york-north-yorkshire-67449758>) –

«Водночас волонтери в Каттеріку, Північний Йоркшир, з подивом виявили у чоловічому пальті шматочок піци» (BBC News Україна, 2022, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-59756253>).

Аналізуючи передачу значень англійськомовних графічних скорочень в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі, можна виокремити такі особливості перекладу: символічні (графічні) скорочення, такі як "\$", "£", "bn" на позначення валют інколи використовуються без змін українською мовою і зберігають свої оригінальні значення: *“Prosecutors are seeking to seize the prime real estate in midtown Manhattan, worth a total of \$14m (£11m)”* (Мао, 2024, <https://www.bbc.com/news/world-asia-68672230>) – *«Луценко: на хабарі в \$60 тис затримали голову відділу митниці»* (BBC News Україна, 2017, <https://www.bbc.com/ukrainian/news-40143756>). Деякі скорочення, як "PC" (Police Constable), "Dept" (Department), "Prof" (Professor), "Sgt" (Sergeant), "Capt" (Captain), "Sir" (Sir), передаються за допомогою еквівалентного відповідника: *“His fellow academic, Prof Yusuf Jubril, explains that their colleagues find it strange”* (Abubakar, 2024, <https://www.bbc.com/news/world-africa-68079364>) – *«Блог проф. Пономарева: україномовний чи українськомовний?»* (BBC News Україна, 2018, <https://www.bbc.com/ukrainian/blog-olexandr-ponomariv-44411023>), *“Tiny but elegant, Dept of Culture only has one communal table and a counter with four stools”* (Bressanin, 2023, <https://www.bbc.com/travel/article/20230323-dept-of-culture-new-yorks-hottest-west-african-table>) – *«Департамент воєнної політики та стратегічного планування МО України організував розроблення плану та координував роботу усіх міністерств та відомств»* (Черниш, Тороп, 2023, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cpd15788egeo>). Технічні та наукові терміни, наприклад, "AI" (Artificial Intelligence) може залишатися в англійській формі або бути перекладеним як "штучний інтелект" за допомогою відповідника. *“The proliferation of AI has put its benefits and risks under the spotlight”* (Liang, 2024, <https://www.bbc.com/news/business-67977967>)

– *«Але коли виробник зброї каже, що використовує у своїх розробках **ШІ**, ми не завжди знаємо, що конкретно він має на увазі: нейромережі чи щось інше»* (Карп'як, 2024, <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/crg78jn5pkdo>).

Отже, при перекладі англійськомовних символічних скорочень використовують переклад відповідником, транслітерацію або транскрипцію. У деяких випадках графічні скорочення залишають без змін, бо є загальноприйнятими.

Висновки до Розділу 2

У другому розділі ми проаналізували передачу значень англійськомовних скорочень в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі. Відповідно до проведеного аналізу виявлено, що англійськомовні аббревіатури перекладаються відповідниками, можуть повністю переноситись у мову перекладу якщо вони є загальноживаними або перекладатись експлікативно.

При перекладі англійськомовних акронімів використовується переважно транслітерація або переклад відповідником, інколи можливе транскодування. Передача значень англійськомовних ініціалізмів відбувається за допомогою еквівалентного відповідника, бо переважна більшість скорочень є міжнародними та загальноприйнятими.

Переклад блендів відбувається по-різному. Під час перекладу блендів загалом переважає калькування, але інколи вживається запозичення та еквівалентний переклад. Символічні скорочення можуть переноситися у мову перекладу без змін якщо вони є загальновідомими, але більшість перекладається за допомогою транскрипції та транслітерації, або перекладається відповідником.

На основі аналізу передачі англійськомовних скорочень в україномовних текстах новин Бі-Бі-Сі, можна зробити висновок, що існує різноманітність підходів до перекладу скорочень залежно від їх типу, міжнародної впізнаваності та контексту вживання. Використання відповідників, транслітерації, транскодування та калькування є

загальноприйнятими методами, проте кожен з них може бути застосований залежно від конкретного скорочення та його контексту. Дослідження також вказує на значення адаптації перекладу до потреб читачів та збереження наочності та зрозумілості інформації, яка нерідко є ключовим чинником у виборі конкретного методу перекладу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У результаті вивчення та аналізу засобів передачі значень англомовних скорочень в україномовних текстах новин можна зробити кілька важливих висновків. По-перше, процес перекладу англійських скорочень українською мовою є складним завданням, оскільки вимагає ретельного відбору адекватних еквівалентів та збереження змісту та зрозумілості тексту для аудиторії. По-друге, врахування контексту та мети тексту є важливим для вибору оптимального методу передачі скорочень. Крім того, правильне використання англійських скорочень українською мовою допомагає розширити лексикон та поліпшити доступність інформації для читачів.

У ході аналізу передачі англомовних скорочень україномовними текстами новин ВВС, ми встановили, що підходи до перекладу варіюються в залежності від типу скорочення та його поширеності. Загалом, англійськомовні аббревіатури перекладаються відповідниками, але іноді вони можуть бути повністю перенесені без змін. Щодо акронімів, переважно використовуються транслітерація або переклад відповідником, але іноді може використовуватися транскодування. Передача значень ініціалізмів здійснюється за допомогою еквівалентних відповідників через їх міжнародну впізнаваність. Щодо блендів, методи перекладу можуть різнитися, але в цілому переважає калькування. Символічні скорочення можуть залишатися незмінними, якщо вони широко відомі, але частіше за все вони перекладаються транскрипцією, транслітерацією або використанням відповідників.

Отже, висновок вказує на необхідність ретельного підходу до перекладу скорочень у новинах з метою забезпечення зрозумілості, наочності та максимальної доступності інформації для аудиторії.

RESUME

The research paper is entitled “The means of conveying the meanings of English shortenings in Ukrainian news texts”.

The research paper consists of the introduction, two chapters, general conclusions and a list of references.

The first chapter “Theoretical principles of studying the means of conveying the meaning of English shortenings in Ukrainian news texts” clarifies the peculiarities of abbreviations in the English language, describes the features of Ukrainian news texts and outlines the conveyance of the meanings of the shortened word forms.

The second chapter “Conveying the meaning of English shortenings in the BBC’s Ukrainian news texts” studies and analyses the meanings of abbreviations, acronyms, blends, initialisms, and symbolic abbreviations in BBC English and Ukrainian news texts.

Keywords: *abbreviation, acronym, blend, initialism, symbolic abbreviation, news.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акоп'янц, Н. М. (2017). Лексико-стилістичні особливості перекладу англомовних текстів ЗМІ на українську мову. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. Вип. 31(3). С. 94-96. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_31%283%29_25
2. Білецька, І. О. (2011). Скорочення як один із способів поповнення субстандартної лексики англійської мови. *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна іношомовна освіта України та зарубіжжя: стан, виклики і перспективи» / за заг. ред. Лавриченко Н.М. : Суми : Вінниченко М.Д., 2018. 198 с.*
3. Бондаренко, О. В. (2015). Особливості перекладу абревіатур, акронімів і скорочень. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. № 1. С. 76 –83.
4. Вайшенберг, З. (2004). *Новинна журналістика: Навчальний посібник / За загал. ред. В. Ф. Іванова. К.: Академія Української преси. 262 с.*
5. Вашист, К. М., Катериніна, М. В. (2017). Прагматичні особливості скорочень та телескопічних одиниць у рекламі. *Філологічні трактати*, 9 (1), 14 – 21. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Filtr_2017_9_1_4
6. Власенко, Є. О. (2020). *Прагматичні аспекти вживання абревіатур в англійських економічних текстах та засоби їх відтворення в українській мові*. Кваліфікаційна робота магістра спеціальності 035 «Філологія», освітня програма 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно)», перша – англійська». Полтава.
7. Волощук, Ю., Жмаєва, Н. (2020). Специфіка перекладу англомовних новинних текстів українською мовою (на матеріалі новинних текстів ОБСЄ). *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського : Лінгвістичні науки : зб. наук. праць*. Одеса: Астропринт. № 31. С. 164 – 181.

8. Дейнека, В. (2011). Типи аббревіатур та їх функціонування в терміносистемі митної справи. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки*. № 5. Ч. 2. С. 137–141.

9. Дімітрійка, М. (2004). Сучасні англomовні аббревіатури з позицій перекладу. *Актуальні проблеми сучасної транслатології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації* : збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2021. 170 с.

10. Едішерашвілі, Є. Г. (2021). *Скорочення в англійськомовному медійному дискурсі та лексикограматичні особливості їх перекладу (на матеріалі газети The Guardian)*. Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства; Київ. нац. лінгв. ун-т. - Київ. 108 с.

11. Карамишева, І. (2020). Структурна та функційна характеристика аббревіатур у сучасному медіа-дискурсі (на матеріалі статей BBC та CNN). *Мовознавство. Літературознавство. Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 31, том 2. С. 28 – 34.

12. Квеселевич, Д. І., Сасіна, В. П. (2003). *Практикум з лексикології сучасної англійської мови*. Вінниця : Нова Книга. 128 с.

13. Кісіль, С. (2016). Функції аббревіацій в сучасній англійській мові. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали I Всеукраїнської науково-методичної конференції, м. Шостка, 21 квітня 2016 р. Суми: СумДУ. С. 76–77.

14. Кириченко, О. А., Лісовенко, Д. В. (2021). Способи перекладу англійських скорочень в Інтернет-просторі та мобільних текстових повідомленнях. *Перекладознавство. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 32 (71), 2 Ч. 2. С. 37 – 40.

15. Ковтун, О. В. (2011). Особливості перекладу аббревіатур та скорочень у галузі авіації. *Матеріали IV Міжнародної науково-практичної*

конференції «Фаховий та художній переклад теорія, методологія, практика», 25–28. Київ : АграрМедіаГруп.

16. Кукарина, А. Д. (2017). *Способи перекладу аббревіатур в англomовному та україномовному медичному дискурсі*: автореф. дис. канд. філ. наук: спец. 10.02.16 «Перекладознавство». Херсон. 24 с.

17. Почапська-Красуцька, О. (2010). Сучасні друковані періодичні видання та їх Інтернет-версії: фактори, що забезпечують успішну інтеграцію в сучасний медіапростір. *Діалог: Медіа-студії*. Вип. 11. С. 108 – 112.

18. Радченко, М. О. (2020). Особливості перекладу аббревіатур та скорочень. *Актуальні питання розвитку філологічних наук у XXI столітті : Міжнародна науково-практична конференція*, м. Одеса, 27–28 березня 2020 року, 112 – 114. Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень».

19. Скрипник, О. В. (2023). *Передача англomовних власних назв в україномовних текстах новин* : курсова робота; Київ. нац. лінгв. ун-т. К. 39 с. <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/5104>

20. Тонкіх, І. (2011). Специфіка подання новин в українському Інтернет-ЗМІ. *Психолінгвістика*, 8, 205 – 210. http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2011_8_32

21. Олійник, А. В. (2020). *Проблема новини. особливості написання новин для інтернетвидань*: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавр ; спец. : 061 – журналістика; наук. керівник О. Г. Ткаченко. Суми : СумДУ. 48 с.

22. Шаповалова, А. П. (2003). *Абревіація та акронімія в лінгвістиці*. Львів: Слово.

23. Шмат, О. (2014). Скорочення в англійській мові. *Перекладацькі інновації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції*, м. Суми, 13–14 березня 2014 р. / редкол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська, с. 172 Суми: Сумський державний університет.

24. Шульга, Л. В. (2021). Специфіка відтворення англомовного науково-публіцистичного дискурсу в українських перекладах : магістерська робота. Полтава. 60 с.

25. Ярова, Л. (2016). Конвенціях та деклараціях ООН і ЮНЕСКО. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. Випуск 104 (1), 213-217. Кіровоград. <https://core.ac.uk/download/pdf/53035649.pdf>

Джерела ілюстративного матеріалу

1. Блог Пономарева: чи правильне слово "зажарка". (2018, червня 8). <https://www.bbc.com/ukrainian/blog-olexandr-ponomariv-44411023>
2. ВІЛ: Вперше в історії жінку вилікували від вірусу. (2022, лютий 16). <https://www.bbc.com/ukrainian/news-60407078>
3. Віртуальна реальність може допомогти полегшити біль під час пологів. (2019, серпень 11). <https://www.bbc.com/ukrainian/news-49312486>
4. Громлюк, І. (2023, листопада 9). Дикі тварини йдуть в українські міста. Як це пов'язано з війною і полюванням? <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c973p944g7eo>
5. Джонс, Л. (2022, жовтня 11). МВФ: найгірше для світової економіки ще попереду. <https://www.bbc.com/ukrainian/news-63214713>
6. Дорош, С. (2023, серпень 4). Сара Ештон, яка стала речницею Сил оборони ЗСУ. Чому про неї всі говорять. <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c97v4jn558do>
7. ЄС виділив Україні критично важливі 50 млрд євро. Чому без цього не було б зарплат і пенсій. (2024, лютого 1). <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c3gd7n99dw0o>
8. Забалуєв, Я. (2021, серпень 1). Барак Обама, Ніколь Кідман та екранізація Стівена Кінга: що дивитися в серпні. <https://www.bbc.com/ukrainian/features-58049366>
9. Зануда, А. (2020, січня 31). Брекзит: що змінить вихід Британії з ЄС для України. <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51279456>

10. Канадець відсудив у колишньої дівчини 350 тис доларів - зіпсувала кар'єру. (2018, червня 16). <https://www.bbc.com/ukrainian/news-44507537>
11. Карп'як, О. (2024, січня 28). Штучний інтелект на полі бою. Огляд розумної зброї: Україна, Ізраїль, США, Австралія. <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/crg78jn5pkdo>
12. Кейт Міддлтон і король Чарльз довго не з'являлися на публіці. І це спричинило хвилю чуток. (2024, березня 19). <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c6p4e3ppdxpo>
13. Кінг, Б. (2020, червень 13). Що таке рецесія і як вона вплине на мене. <https://www.bbc.com/ukrainian/news-53024497>
14. Коронавірус у Європі: як страждає Італія та поширюється "інфодемія". (2020, лютого 27). <https://www.bbc.com/ukrainian/news-51661435>
15. Луценко: на хабарі в \$60 тис затримали голову відділу митниці. (2017, червня 3). <https://www.bbc.com/ukrainian/news-40143756>
16. Людські зуби, пуповина та щипці для кастрації: дивні пожертви британців на Різдво. (2022, січень 1). <https://www.bbc.com/ukrainian/news-59756253>
17. Навіщо напад у Москві? І що кажуть експерти про цілі "Ісламської держави". (2024, березень 25). <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/crgr05w7xdro>
18. Найгірша пожежа в історії Каліфорнії. (2018, листопада 13). <https://www.bbc.com/ukrainian/media-46194269>
19. Російська армія близька до виснаження - британський експерт. (2022, липня 30). <https://www.bbc.com/ukrainian/features-62354746>
20. Суд ООН у Гаазі виніс рішення за позовом України проти Росії. Частково воно на користь Києва. (2024, січня 31). <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cv2812175v8o>
21. Український капітан врятував 27 африканських утікачів. (2020, вересень 12). <https://www.bbc.com/ukrainian/news-54121249>

22. Черниш, О., Тороп, О. (2023, грудня 18). Чи дійсно Україна не має плану війни на 2024 рік? <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cpd15788egeo>
23. "Я все ще питаю у нього, як мені жити далі". Друзі згадують Павла Петриченка. (2024, квітень 16). <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cg675r2wekzo>
24. Abubakar, M. (2024, January 28). "The Nigerian professor who makes more money welding." BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-africa-68079364.amp>
25. Bowen, J. (2024, April 7). Israel-Gaza briefing: Obstacles to peace seem larger than ever after six months of war. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68735869>
26. Bressanin, A. (2023, March 24). New York's hottest West African table. BBC Travel. Available at: <https://www.bbc.com/travel/article/20230323-dept-of-culture-new-yorks-hottest-west-african-table>
27. Campoy Jackson, N. (2024, April 3). A Los Angeles-based food columnist's favourite insider eating spots. BBC Travel. Available at: <https://www.bbc.com/travel/article/20240403-a-los-angeles-based-food-columnists-favourite-insider-eating-spots>
28. CBBC hits the K-pop charts with new drama series Gangnam Project. BBC News. BBC. (2024, February 12). Retrieved from <https://www.bbc.com/mediacentre/cbbc-hits-the-k-pop-charts-with-new-drama-series-gangnam-project>
29. European parliament revokes Amazon lobbyist passes. BBC News. (2024, February 28). Retrieved from <https://www.bbc.com/news/technology-68428536.amp>
30. Espiner, T., & Islam, F. (2024, April 3). Food price fears as Brexit import charges revealed. BBC Business. Available at: <https://www.bbc.com/news/business-68726852.amp>

31. Gardner, F. (2020, December 9). Saudi Arabia: Three campaigns MBS cannot win. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-55192361>
32. Haynes, C. (2024, February 5). Abuse of councillors and staff putting democracy at risk, say local government groups. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-politics-68167190.amp>
33. Hughes, R. (2018, November 16). California wildfires: The day Paradise burned down. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-46198498.amp>
34. Hume, C. (2024, March 27). South Wales Police sergeant denies burglary and computer misuse. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-wales-68674451.amp>
35. Khan, S. (2024, March 23). Female-led contemporary art gallery set to open. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/articles/c514jz7eg05o.amp>
36. Lewis, K. (2023, July 8). Captain Sir Tom Moore: What has happened to his legacy? BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-england-beds-bucks-herts-66134840.amp>
37. Liang, A. (2024, January 15). AI to hit 40% of jobs and worsen inequality, IMF says. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/business-67977967>
38. Mao, F. (2024, March 27). "Mongolia ex-PM accused of buying luxury Manhattan flats with corrupt funds." BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-asia-68672230.amp>
39. McGarvey, E. (2023, August 11). Islamic State attack on army bus kills 33 Syrian soldiers. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-66473368>
40. McKenna, D. (2023, November 17). 'Game-changer' Yorkshire Dales woodland research study launched. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-england-york-north-yorkshire-67449758>

41. Moss, A. (2023, April 8). Staycation rise leads holiday firm Haven to create Lincolnshire jobs. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-england-lincolnshire-65220311.amp>
42. Murad, A. (2023, August 21). Virtual reality brings new vision to workplace training. BBC. Available at: <https://www.bbc.co.uk/news/business-66393315>
43. Nanji, N. (2024, February 23). Alia Bhatt: The young Bollywood star taking. Available at: on Hollywood <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-68338730>
44. Nimmo, B. (2024, March 11). "Berkshire and Oxfordshire boundary debate still rages 50 years on." BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/uk-england-oxfordshire-68515410.amp>
45. Nunoo, F. & Naadi, T. (2024, March 7). Ghana's LGBT terror: 'We live in fear of snitches'. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-africa-68490872>
46. Roberts, M. (2024, March 20). Scientists say they can cut HIV out of cells. BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/health-68609297>
47. Thomas, Z. (2020, February 13). WHO says fake coronavirus claims causing 'infodemic'. Available at: <https://www.bbc.com/news/technology-51497800>
48. What is a recession and how could it affect me? BBC News. BBC. (2024, March 28). Available at: <https://www.bbc.com/news/business-52986863.amp>
49. Williamson, L. (2024). "Israel Gaza: BBC goes onboard plane dropping US aid into war zone." BBC News. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68686299.amp>
50. World's biggest cruise ship and other ginormous sailing vessels. BBC Newsround. BBC. (2023, July 11). Available at: <https://www.bbc.co.uk/newsround/66165609.amp4>